

Dosarul nr. 2ra-75/21
2ra-1717/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Sandu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Buhnaci, A. Malii, V. Sîrbu)

Î N C H E I E R E

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ludmila Burlac împotriva Organizației de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Agenția Pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței cu privire la constatarea drept abuzive și nule a clauzelor contractuale,

împotriva deciziei din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 27 decembrie 2019, Ludmila Burlac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Organizației de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Agenția Pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței cu privire la constatarea drept abuzive și nule a clauzelor contractuale.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 23 mai 2019 în calitate de consumator, a încheiat contractul de împrumut nr.22/2273 cu Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată, conform căruia a beneficiat de un împrumut în mărime de 7 000 de lei, la o dobândă de 730% anual – 2% pe zi, care urma a fi rambursat în termen de 20 de zile. Achitarea pe contract a realizat-o la data de 7 august 2019 – în două tranșe în sumă totală de 7 000 de lei, iar la 8 august 2019 a mai achitat 7 000 de lei, în total a achitat suma de 14 000 de lei.

A menționat că ulterior a fost informată de către Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată că trebuie să mai achite suma de peste 11 000 de lei, care reprezintă datoria totală formată din toate dobânzile, amenzile și penalitățile aplicate conform contractului de împrumut.

În opinia reclamantei clauzele contractului de împrumut nr.22/2273 din pct.3.1 privind plata dobânzii în mărime de 2% pe zi, aceasta reprezentând 730% anual și clauza contractuală menționată la pct.3.6 care prevede obligația de plată a amenzii în mărime de 330 de lei calculată la a 3-a și 15-a zi de întârziere și o penalitate în mărime de 4% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere începând cu a 15-a zi de întârziere, sunt abuzive.

Ludmila Burlac a notat că contractul de credit a fost încheiat în aceeași zi, din care motive clauzele contractuale de la pct. 3.1 și 3.6 nu au fost negociate, mai mult, nici nu a fost posibilă negocierea și familiariza cu acesta, având posibilitatea doar de a accepta ori refuza. Astfel, dobânda de 730% anual este una excesiv de mare, în cazul în care la momentul încheierii contractului rata de bază a BNM era de 6,5%, iar rata medie a dobânzii la creditele de consum noi acordate pe un termen de până la o lună era de 10,91%, iar conform Recomandării nr. 13 a Curții Supreme de Justiție privind relația rezonabilă dintre dobânzile practicate pe piața financiară non-bancară și rata de bază a BNM la data de 23 mai 2019, urma să fie o dobânda rezonabilă de 15,66% . Totodată și clauza penală în mărime de 4% zilnic – 1460% anual, este una disproporționat de mare în raport cu prejudiciul adus, prin neachitarea în termen a creditului și conform Recomandării nr.95 din 6 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție urmează a fi declarată nulă.

A afirmat că, prin actul nr.37 din 16 decembrie 2019, eliberat de APPCSP de constatare a clauzelor abuzive în contractele încheiate cu consumatorii s-a constatat caracterul abuziv al pct.3.1 și 3.6 din contractul de împrumut nr. 22/2273 din 23 mai 2019.

Reclamanta a solicitat constatarea drept abuzive și nule a clauzelor din contractul de împrumut nr.22/2273 din 23 mai 2019, încheiat între Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată și Ludmila Burlac, anume: pct.3.1 din contract care prevede dobânda de 2% pe zi, ce reprezintă 730% anual; pct.3.6 din contract care prevede penalitate de 330 de lei pentru a 3-a și a 15-a zi de întârziere; pct.3.6 din contract care prevede penalitate de 4 % pentru fiecare zi de întârziere începând a 15 zi de întârziere.

Prin hotărârea din 25 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru au fost constatate drept abuzive și nule clauzele din contractul de împrumut nr. 22/2273 din 23 mai 2019 încheiat între profesionistul Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată și consumatorul Ludmila Burlac, și anume, pct.3.1 care prevede dobânda 2% pe zi, ceea ce constituie 730% anual, pct. 3.6 care prevede penalitate de 330 de lei pentru a 3-a zi de întârziere și 330 de lei pentru a 15 zi de întârziere, pct.3.6 care prevede penalitate 4% pentru fiecare zi de întârziere începând cu 15-a zi de întârziere. S-a perceput de la Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată taxa de stat în folosul statului în mărime de 270 de lei.

Prin decizia din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată și s-a menținut hotărârea din 25 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanțele ierarhic inferioare au reținut că Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată a admis în textul

contractelor clauze abuzive, prin introducerea pct.3.1 care prevede dobânda 2% pe zi, ceea ce constituie 730% anual, pct. 3.6 care prevede amendă de 330 de lei pentru a 3-a zi de întârziere și 330 de lei pentru a 15 zi de întârziere, pct.3.6 care prevede penalitate 4% pentru fiecare zi de întârziere începând cu 15-a zi de întârziere, or, acestea au menirea de a crea consumatorului condiții disproporționale în raport cu persoana împrumutătorului, fapt care este inadmisibil în cadrul relațiilor cu consumatorii, totodată, dobânda în mărime de 730% anual, amenda, precum și penalitatea pretinsă de apelantul-pârât nu se poate considera una rezonabilă în raport cu prejudiciul cauzat de neonorarea obligațiilor contractuale.

Instanțele de judecată au mai notat că caracterul abuziv al clauzelor contractuale declarate nule a fost constatat și de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței prin Actul de constatare nr. 37 din 16 decembrie 2019, care nu a fost contestat de către apelant. Agenția ajungând la concluzia că contractul în speță este de adeziune, clauzele acestuia sunt contrare cerințelor de bună credință și creează în detrimentul consumatorului un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților.

La data de 19 octombrie 2020, Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată a declarat recurs împotriva deciziei din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs a invocat că decizia contestată este una ilegală și neîntemeiată, iar instanța de apel a examinat superficial cauza, a apreciat arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A menționat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată. Instanțele de judecată nu au ținut cont de condițiile pentru a determina dacă o clauză este abuzivă, și anume: contractul de credit trebuie să fie încheiat cu un consumator; clauza contractuală nu a fost negociată individual; prin ea însăși creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților; dezechilibrul creat este în detrimentul consumatorului, nefiind respectată cerința bunei-credințe.

A notat că din momentul ce Ludmila Burlac a cerut încheierea contractului în aceeași zi, fără să solicite termene suplimentare, această circumstanță nu poate fi calificată de către instanța de apel drept încălcare a prevederilor legale, cu atât mai mult, că aceasta avea posibilitatea să solicite prezentarea unui proiect al contractului de împrumut, ultima însă nu a solicitat.

A afirmat că nu a fost demonstrat dezechilibrul semnificativ între drepturile și obligațiile părților contractuale, precum și că acest dezechilibru ar fi fost creat în detrimentul consumatorului, nefiind respectată cerința bunei-credințe.

Recurenta a susținut că instanța de apel a adoptat decizia, fără a-și argumenta cert poziția, concluzionând la general că clauzele cu privire la taxa aferentă contractului și la mărimea penalității, contravin cerințelor de bună-credință și nu au fost negociate de părți, fiind considerat drept abuzive.

A relatat că instanțele ierarhic inferioare, constatând caracterul abuziv al clauzelor contractului de împrumut în partea punctelor 3.1 și 3.6 din motivul lipsei negocierilor și lipsei bunei-credințe a Organizației de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu

Răspundere Limitată la includerea acestor clauze în contractul de împrumut, nu s-au expus în privința legalității și temeiniciei pe fiecare clauză în parte, în special prin ce se confirmă lipsa negocierilor între părțile contractante, neinformării în modul corespunzător despre clauzele esențiale a contractului, lipsirea Liudmilei Burlac de a lua decizii referitor la tranzacționarea serviciilor în mod liber și în interes propriu, cum trebuia să fie exprimată buna-credință ca să fie considerat valabil contractul de împrumut, precum și că limbajul clauzelor contractuale nu au fost clare și neinteligibile, fiind astfel constrânsă financiar ultima să încheie respectivul contract.

Mai mult, instanța de apel nu a precizat prin ce se manifestă „dezechilibrul semnificativ” între drepturile și obligațiile părților contractuale, precum și că acest dezechilibru ar fi fost creat în detrimentul consumatorului Ludmila Burlac, nefiind respectată cerința bunei-credințe. Or, până la semnarea respectivului contract, Ludmila Burlac era în drept să solicite gratuit un exemplar al proiectului de contract de împrumut pentru a face cunoștință cu clauzele acestuia. Instanța de apel nu s-a expus asupra faptul că în conformitate cu pct. 4.1 din „dreptul de a renunța (de a retrage)” din contract și art. 18 din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, Ludmila Burlac avea la dispoziție un termen de 14 zile calendaristice în care putea să revoce contractul de credit fără a invoca vreun motiv, și acest termen urma să curgă fie de la data încheierii contractului de credit, fie de la data la care consumatorul i-au fost aduse la cunoștință clauzele și condițiile contractuale și informațiile prevăzute la art. 10 din Legea dată, în cazul în care ziua respectivă a fost ulterior datei încheierii contractului de împrumut.

De asemenea, instanța de apel nu s-a pronunțat în privința declarației inserate în partea de jos a primei pagini a contractului de împrumut nr. 22/2273 din 23 mai 2019, pe care Ludmila Burlac a semnat-o personal, potrivit căreia ultima a declarat că confirmă că i-a fost adusă la cunoștință informația privind condițiile de creditare ale Organizației de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată, dar și faptul că a dispus de suficient timp pentru a studia această informație, cu scopul comparării acesteia cu alte oferte de credit, în vederea alegerii celei mai potrivite, își declară acordul ca această informație să-i fie oferită direct în ziua încheierii contractului de credit nebanca. Astfel, consumatorul Ludmila Burlac cunoaștea prevederile legislației în vigoare ce reglementează contractele de credit pentru consumatori, respectiv conștientizează drepturile și obligațiile, pe care le asumă la încheierea contractelor de împrumut. Prin urmare, instanța de apel urma să indice cu suficientă claritate motivele pe care și-a întemeiat soluția și nu doar prin fraze generale să menționeze că caracterul abuziv al clauzelor contractuale se manifestă prin lipsa negocierilor directe cu consumatorul Ludmila Burlac, precum și lipsa bunei-credințe din partea organizației la semnarea contractului de împrumut nr. 22/2273 din 23 mai 2019. Or, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat acțiunea posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a dreptului la un proces echitabil în sensul art. 6§1 din CtEDO (speța Hiro Balani c. Spaniei, hotărârea din 9 decembrie 1994).

Prin referința depusă la 14 decembrie 2020 Ludmila Burlac a considerat recursul depus de către Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată ca fiind neîntemeiat și pasibil de a fi respins.

Prin referința depusă la data de 21 decembrie 2020 Agenția Pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței a solicitat respingerea cererii de recurs ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul reține că recursul depus de către Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată la data de 19 octombrie 2020 este declarat în termen, deoarece decizia care se solicită a fi casată a fost adoptată la 16 septembrie 2020.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată, urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Organizația de Creditare Nebancară „Cash&Go” Societate cu Răspundere Limitată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu